

obecnímu úřadu. Netrpí tedy napadený rozsudek zmatkem podle § 281 čís. 4 tr. ř.

Předměty nahoře uvedené položili na hrob otce obžalované jiní pozůstalí příbuzní pohřbeného. František J. a jeho manželka jako blízcí příbuzní pohřbeného Karla J-y byli nepochybně oprávněni dáti najevo oddanost k pohřbenému otci položením své kytice a svého věnce na jeho hrob, zvláště dne 1. listopadu, kdy je všeobecným zvykem oddanost k mrtvým projevovati. Nezanechali kytici a věnec na hrobě s úmyslem, aby kdokoliv jimi mohl volně naložiti. Tvořily tedy ony předměty jejich majetek a vůči obžalované byly cizí. Rozhodně nenabyla obžalovaná práva s věcmi těmi volně disponovati a je i zničiti, i když hrob otcův sama udržovala, pokud věci ty měly svou hodnotu. Zničila-li je přes to, poškodila cizí majetek. Ježto uvedené cizí předměty v ceně 15 Kč (tedy pod 2.000 Kč) zničila úmyslně a vědomě protiprávně — jak na základě jejího doznání zjišťuje napadený rozsudek —, je v jejím činu dána skutková podstata přestupku zlomyslného poškození cizího majetku podle § 468 tr. zák. Když napadený rozsudek shledal v činu obžalované přečin podle § 306 tr. zák., trestnější než je přestupek podle § 468 tr. zák., trpí zmatkem podle § 281 čís. 10 tr. ř., který je uplatňován ve výtce, že v činu obžalované není skutkové podstaty přečinu podle § 306 tr. zák. Bylo proto zrušiti napadený rozsudek ve výroku, jímž čin obžalované byl podřaděn ustanovení § 306 tr. zák. a uznati obžalovanou vinnou jen přestupkem podle § 468 tr. zák.

Čís. 5126.

K náležitostem zločinu dle § 2 odst. 1 al. 2 a přečinu dle § 17 odst. 1 al. 2 zák. na ochr. rep.

(Rozh. ze dne 14. listopadu 1934, Zm I 1059/33.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl po ústním líčení zmateční stížnosti veřejného obžalobce do rozsudku krajského soudu v Jičíně ze dne 9. listopadu 1933, jímž byl obžalovaný zproštěn podle § 259 čís. 2 tr. ř. z obžaloby pro zločin přípravy úkladů podle § 2 zák. na ochr. rep., zrušil napadený rozsudek a uznal obžalovaného vinným, že se v době od 4. července 1933 do 17. srpna 1933 v Německu stýkal s údernými oddíly SA, tedy s tajnou organizací, jejímž účelem je podvracetí ústavní jednotnost Československé republiky, ač tento její účel znal, čímž spáchal přečin sdružování státu nepřátelského podle § 17 čís. 1 al. 2 zák. na ochr. rep.

Důvody :

Zmateční stížnost státního zastupitelství uplatňuje proti osvobození rozsudku důvody zmatečnosti podle § 281, čís. 5 a 9 a) tr. ř. dovozujíc, že čin obžalovaného byl s hlediska zločinu přípravy úkladů podle § 2 al. 1 a 2 zák. na ochr. rep. ve smyslu obžaloby vadně posou-

zen pro neúplné zhodnocení závažných skutečností, po případě že zjištěný skutek měl být podřaděn aspoň pod skutkovou podstatu přečinu podle § 17 čís. 1 al. 2 zák. na ochr. rep.

Pokud jde o právní stránku věci, je k vývodům zmáteční stížnosti předeslati toto: S hlediska obou trestných činů nepřichází v úvahu »spolčení se«, ale »vejítí ve styk«, neboť nebylo ani tvrzeno nic, v čem by bylo lze shledati skutečné spolčení se obžalovaného s organisacemi SA a SS. K pojmu »vejítí ve styk« podle § 2 odst. 1 al. 2 zákona na ochranu republiky nestačí jakýkoli styk s cizí mocí (s cizími činiteli), u nichž jde o trestnou činnost podle tohoto §, pokud se týče podle § 1 zákona na ochranu republiky. Nutno, by takový styk i u pachatele objektivně i subjektivně směřoval k úkladům o republiku; v obojím směru musí v sobě zahrnouti složku, která je způsobilá přiblížiti možnost násilného ohrožení statků v § 1 zákona na ochranu republiky uvedených. Rovněž činnost, uvedená v § 17 odst. 1 al. 2 zák. na ochr. rep., musí již po stránce objektivní míti určitý, byť i jen snad vzdálenější vztah právě k takovému účelu sdružení státu nepřátelského, jenž je namířen proti statkům v odst. 1 tohoto zákonného ustanovení uvedeným; plyne to ze srovnání jednotlivých způsobů trestné činnosti, v tomto zákonném ustanovení uvedených, jež jsou stejně trestné jako činnost posledně uvedená, kde jsou podvrtné snahy sdružení zvláště zdůrazněny (sr. rozh. n. s. č. 4915 Sb. tr.).

Co do zločinu přípravy úkladů vycházel i nalézací soud ze správného právního hlediska a zmáteční stížnost mohla tu vytknouti rozsudku jen domnělé neúplnosti zjištění, o nichž tvrdí, že z nich ve spojitosti s okolnostmi v rozsudku zjištěnými dal by se prokázati předem uvážený úmysl obžalovaného vejítí ve styk se shora jmenovanými oddíly za účelem přípravy úkladů o republiku, jež nalézací soud vyloučil. Poněvadž však nebylo zjištěno, že obžalovaný s těmito organisacemi samými vešel ve styk toho druhu, že by se z toho dalo souditi na úkladnou povahu tohoto styku (na př. služba v nich), nýbrž je jen zjištěno, že se stravoval a pře-spával u sdružení žen, která jsou pod dozorem SA, nelze považovati ani okolnosti zmáteční stížností zdůrazňované ve směru zločinu podle § 2 zák. na ochr. rep. za rozhodující. Neboť to, že obžalovaný, jenž za šest týdnů projel se svými kamarády na kole celé Německo, byl bez finančních prostředků a že před odjezdem do Německa si opatřil součástky stejnokroje SA a SS (černé kalhoty a černý chlebník) a sám byl vášnivým stoupencem DNSAP v Československu, jsou okolnosti, z nichž při daném skutkovém stavu lze jen dovoditi, že se obžalovaný snažil tím, že projevoval stejné smýšlení již svým zevním výstrojem, dosáhnouti příznivého přijetí v noclehárnách a jídelnách podléhajících dozoru oddílů SA, tudíž podpory pro sebe na různých místech, a že po případě z podpor takových žil; okolnosti ty však ještě nedokazují, že vešel ve styk s organisacemi těmi proto, by spolupůsobil k jejich násilným cílům, ohrožujícím územní celistvost Čsl. republiky. Pokud tudíž zmáteční stížnost uplatňuje neúplnost rozsudku, po případě vytýká, že nesprávně

nebyla dovoděna úmyslnost obžalovaného ve směru zločinu podle § 2 zák. na ochr. rep., nemohlo jí býti vyhověno.

Je však odůvodněna, pokud brojí proti mylnému právnímu základu pro posouzení zjištěné činnosti obžalovaného za přečin sdružování státu nepřátelského podle § 17 čís. 1 al. 2 zák. na ochr. rep. Cizozemská organizace, majíc účel v § 17 zák. na ochr. rep. vytčený, jak jej u organizací SA a SS rozsudek první stolice správně zjišťuje, je tajnou s hlediska našich zákonů a zřízení, poněvadž se vymyká povahou věci kontrole a ingerenci našich úřadů a nesejde na tom, že svůj účel netají v oboru působnosti úřadů cizozemských a že je v cizozemsku organizací uznanou (srov. rozh. čís. 1647, 3917 Sb. r. n. s.). Opačný názor nalézacího soudu je tedy napadán ve zmáteční stížnosti právem; věc třeba nyní posouditi z vytčeného správného právního hlediska.

Rozsudek o obžalovaném zjistil, že byl v době od 4. července 1933 až do 17. srpna 1933 na cestě Německem a že se stravoval a přespával u sdružení žen, která jsou pod dozorem oddílů SA a nosil při tom části výstroje (kalhoty a chlebník) takové, jak je nosí oddíly SS. Povahu těchto oddílů SA a SS našemu státu nepřátelskou rozsudek rovněž zjistil, jakož i vědomí obžalovaného o ní. Z těchto okolností nutno dovoditi, že se obžalovaný při dalším svém pobytu, domáhaje se podpory u sdružení žen pod dozorem SA oddílů stojících a vystupuje při tom aspoň částečně v ústroji SS oddílů, tímto způsobem dostal do styku se sdruženími státu nepřátelskými; při tom pak okolnost, že se obžalovaný obracel o podporu právě na sdružení stojící pod dozorem SA, jejichž cíle politické mu byly známy, ve spojení se zjištěním o jeho výstroji, který mu jako Němci z Československa se zřetelem k takto vyjádřenému politickému jeho směru napomáhal bezpochybně k dosažení podpory u těchto organizací, je dostatečným předpokladem k závěru, že tento styk měl po objektivní i subjektivní stránce určitý vztah právě k tomu účelu sdružení SA, jenž je namířen proti nedílnosti a tím i ústavní jednotnosti Československé republiky; hmotnou podporou československého státního příslušníka německé národnosti, jenž svým výstrojem osvědčoval shodné politické smýšlení, utužovaly se vzájemné vztahy jeho a organizací říšskoněmeckých ve směru politickém, ústavní jednotnosti Československé republiky nepřátelském. Poněvadž pak je rozsudkem zjištěno, že obžalovaný znal účel oddílů SA a SS, jež se snaží odtrhnouti veškeré Němci osídlené území od Čsl. republiky, je dána i tato další subjektivní složka přečinu podle § 17 čís. 1 al. 2 zák. na ochr. rep.; byl jím tudíž obžalovaný u vyhovění této části zmáteční stížnosti uznán vinným.

Podotýká se ještě, že násilná povaha prostředků, jimiž tyto organizace samy chtějí svého cíle dosáhnouti, nevylučuje, by u jednotlivce, jenž se s nimi stýká, nebyla posouzena jeho činnost jen za uvedený přečin, když sice u něho není dokázán záměr úkladný v § 2 zák. na ochr. rep. požadovaný, dá se však dokázati, že se s organizací stýkal bez tohoto záměru úkladného u vědomí, že je našemu státu nepřátel-

skou s hlediska statků v § 17 zák. na ochr. rep. chráněných; takovou je ovšem objektivně i tehdy, když povaha její samotné směřuje dokonce k násilí.

Čís. 5127.

Pojem »rozšiřování« je i pro přečin § 24 zákona o tisku vymezen doslovem § 6 téhož zákona; způsoby »rozšiřování« jsou tu uvedeny výčetmo, nikoli příkladmo.

Žádné z forem rozšiřování tu vymezených neodpovídá činnost obžalovaných, z nichž jeden legitimoval se jen jednou četníkovi členskou knížkou strany DNSAP, v níž byl vytištěn i výtah z programu strany se závadnou a zabavenou větou, druhý pak, převzav členskou knížku od onoho a přezkoumaj ji, opatřil ji vlastním podpisem a razítkem strany a onomu ji zase vydal.

(Rozh. ze dne 14. listopadu 1934, Zm II 377/33.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl po ústním líčení zmateční stížnosti obžalovaných do rozsudku krajského soudu v Opavě ze dne 31. května 1933, jímž byli stěžovatelé uznáni vinnými přečinem podle § 24 tisk. zák. čís. 6/63 ř. zák., zrušil napadený rozsudek jako zmatečný a zprostil obžalované podle § 259 čís. 2 tr. ř. z obžaloby, že koncem roku 1932 a začátkem roku 1933 v O., po případě jinde tištěný spis, a to Mitgliedsbuch der DNSAP. proti záповědi vyřknuté nálezem soudcovským a náležitě vyhlášené dále rozšiřovali a že tím spáchali přečin podle § 24 tisk. zák.

Důvody:

Je přisvědčiti zmateční stížnosti obžalovaných, uplatňující hmotně-právní důvod zmatečnosti podle § 281 čís. 9 a) tr. ř. Nalézací soud uznal oba obžalované vinnými přečinem podle § 24 tisk. zák., shledav v jejich jednání prvou skutkovou podstatu tohoto přečinu, totiž rozšiřování tištěného spisu proti záповědi vyřknuté nálezem soudcovským a náležitě vyhlášené. Pojem »rozšiřování« je i pro tento trestný skutek vymezen doslovem § 6 tisk. zák.; rozšiřováním je jen odbyť, prodej a rozdávání tiskopisů, též veřejné přibíjení jejich, vyvěšování nebo vykládání. Způsoby »rozšiřování« jsou tu vypočteny výčetmo (»jen«), nikoli příkladmo, neboť doložka »atd.« na konci zákonné věty vztahuje se jen k určení veřejného místa, kde se přibíjení, vyvěšování nebo vykládání takových spisů děje, nikoli k samotné činnosti rozšiřovací. O obžalovaném R-ovi zjišťuje nalézací soud, že se legitimoval členskou knížkou strany DNSAP., v níž byl vytištěn též výtah z programu strany se závadnou a zabavenou větou, zejména prý též 10. ledna 1933 vrchnímu četnickému strážmistru Štěpánu K-ému, a že při vlepování členskýchl známek za srpen až prosinec 1932, tedy v době, kdy zabavení bylo již náležitě vyhlášeno, dal možnost nahlížeti cizím osobám veřejně do